

Meede 2

Kohapealse ettevõtluse soodustamine

Sille Noor

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

Millest räägime

1. Alusdokumendid

2. Ajakava

3. Tingimused

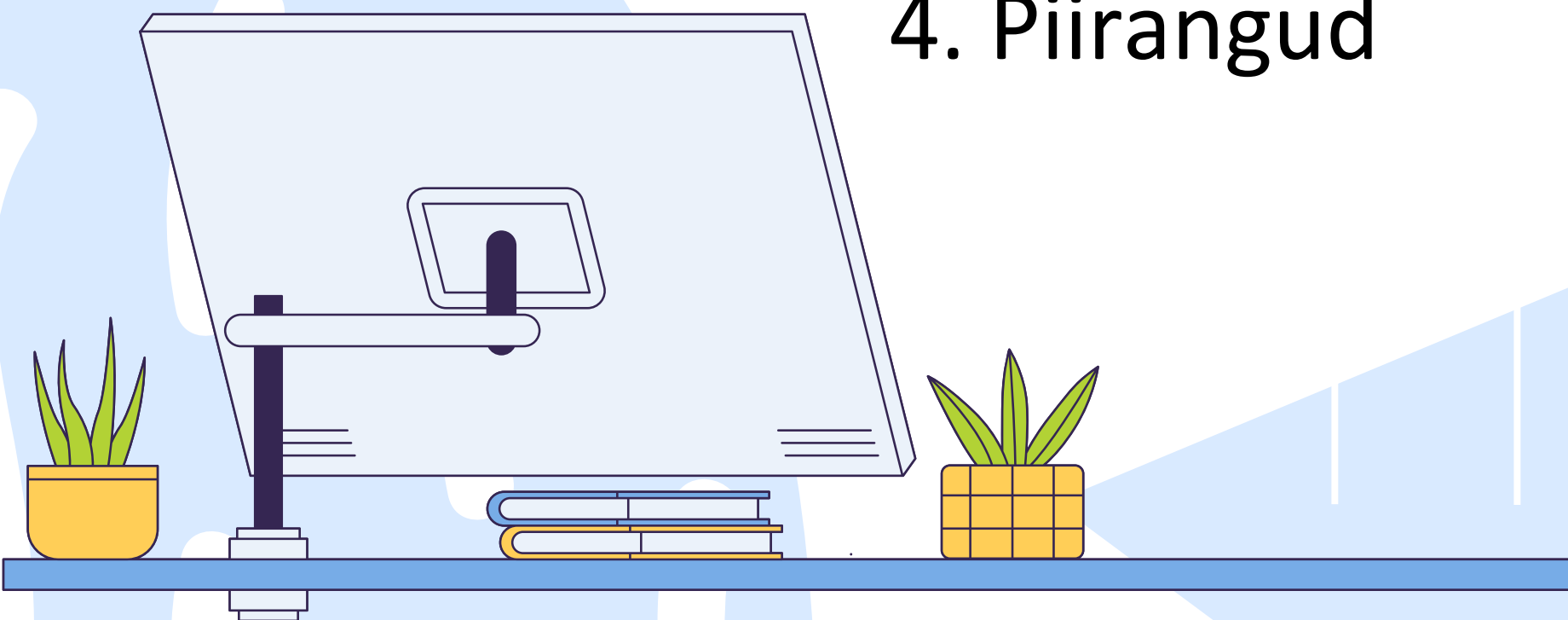
4. Piirangud

5. Kohustuslikud dokumendid

6. Ehitamine

7. Lihtsustatud kulumudel

8. e-PRIA

MEEDE 2

taotlusvoor on e-PRIAs avatud:
2.-16.MÄRTS 2026

Alusdokumendid:

- LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine
edaspidi LEADER määrus
- MTÜ Ida-Harju Koostöökoja 2023-2027 ÜHISSTRATEEGIA
- MEEDE 2 meetmeleht

Kogu info IHKK kodulehel: idaharju.ee

Meede 2
Kohapealse ettevõtluse soodustamine
Meetme eesmärk
IHKK piirkonnas on mitmekülgne ja kestlik ettevõtlus, kohapealsete toodete ja teenuste arv ja maht on suurenenud ning kättesaadavus paranenud.
Sihtrühm
* mikroettevõtjad ja * kuni 25 töötajaga väikeettevõtted * ettevõtlusega tegelevad MTÜ-d
Toetusmäär
15-50% toetatava tegevuse abikõlblikust kogumaksumusest
Toetuse summa
5000-35 000 EUR
Meetme maht
215 991 eurot
Meetmeleht
Avaneb vajutades SIIA

Olulised dokumendid IHKK kodulehel

Olulised dokumendid

- Ühistegevuse tegevuskava vorm (kohustuslik vaid ühisprojekti puhul)
- Finantsprognooside tabel – keerukam (soovituslik)
- Rahavoogude plaan – lihtsam (soovituslik)

Abidokumendid (juhendid, esitlused vms)

- taotlusvorm e-PRiAs – Taotlusvorm MEEDE 2
- e-PRiA juhend
- Infotunni esitus
- PRiA infotunni esitus (05.09.2025)
- PRiA infotunni salvestus (05.09.2025)
- PRiA kulude mõistlikkuse hindamise juhend
- Kohustuslikud dokumendid (2026)
- Äriplaani koostamise juhend

Ajakava

Nõustamine

kuni 27.02.26

Taotluse esitamine

2.-16.03.26

Tehniline kontroll

17.03.-06.04.26

Hindamine (sh paikvaatlus)

07.-30.04.26

Pingerea kinnitamine

1.-15.05.26

hiljemalt 09.06.26

PRIA otsus

70 tp

september 2026

PROJEKTI ELLUVIIMINE

alates 17.03.omal vastutusel
kuni 2 aastat PRIA otsusest
ehitustegevust peab
alustama 9 kuu jooksul

MAKSETAOTLUSED

eesmärk peab olema
täidetud, taotluses
märgitud dokumendid

JÄRELVALVEPERIOOD

3 aastat PRIA viimasest
väljamaksest

MEEDE 2-kohapealse ettevõtluse soodustamine

Meetme eesmärk:

IHKK piirkonnas on mitmekülgne ja kestlik ettevõtlus, kohapealsete toodete ja teenuste arv ja maht on suurenenud ning kättesaadavus paranenud.

Taotlusvooru maht 215 991 eurot

Projektitoetuse miinimumsumma 5 000 eurot

Projektitoetuse maksimumsumma 35 000 eurot

Toetust saavad taotleda:

- Mikroettevõtjad ja kuni 25 töötajaga väikeettevõtted
- Ettevõtlusega tegelevad MTÜ-d

Toetuse määr:

15-50%

toetatava tegevuse
abikõlblikust maksumusest

Välistatud:

KOV-i osalusega äriettevõtted ja SA-d.

järgmiste EMTAK teise taseme koodide alla kuuluvaid tegevused: 05 – 09; 64 – 66; 68 – 71; 78; 92.

Toetatavad tegevused:

Investeeringud järgmistesse tegevustesse:

- Kohapealsete teenuste loomine ja arendamine
- Kohaliku väiketootmis earendamine
- Uuendusliku ettevõtluse toetamine (ringmajandus jms)
- Turismiteenuste mitmekesistamine (uued/edasiarendatud tooted-teenused) ning turismi tugitaristu arendamine (telkimis- ja karvanikohad, liikumisrajad, viidad, laadimiskohad, turismitoetavadmikroteenused)
- Ettevõtete jätkusuutlikkuse parandamine, investeeringud säästvatesse lahendustesse **(NB! ainult juhul, kui sellega paraneb toode/teenus ja/või lisandub töökoht)**

Toetust antakse ka investeeringutegevusega **kaasnevateks tegevusteks**, milleks on:

- koolitus;
- omanikujärelevalve ja muinsuskaitsejärelevalve teostamine;
- turundustegevus, sealhulgas turu-uuring.

Kaasnevaks tegevuseks saab toetust kuni **15%** investeerimistegevuse abikõlblikust maksumusest.

Ühistegevuse elluviimine (ühisprojekti raames):

- Võrgustike arendamine, ühis- ja koostöötegevused, ühine turundus.

Ühistegevuse elluviimiseks antakse projektitoetust, kui selle viivad kuni kaheaastase tegevuskava alusel ellu **partnerid**, kelleks on vähemalt kaks juriidilist isikut või füüsilisest isikust ettevõtjat ja kellest vähemalt üks ei ole teine kohalik tegevusrühm.

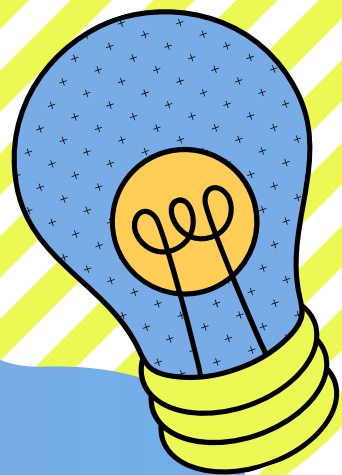
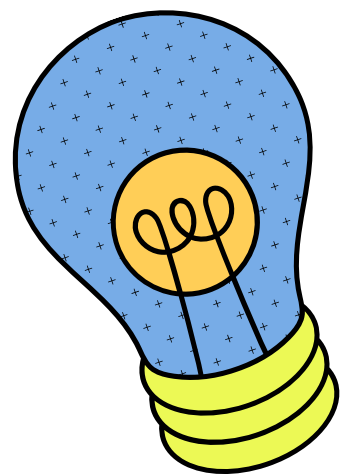
NB! Partneril peab olema konkreetne roll, ei saa olla vaid hinnapakkuja.

Iga projekt peab:

Kaasa aitama uue (või parema) toote või teenuse loomisesse

ja/või

Looma töökoha

Hindamiskriteeriumid:

Meetmespetsiifilised hindamiskriteeriumid:

2.1. Projekti mõju uue/parendatud teenuse või toote loomisele: 15%

Kas projekti tulemusel tekib selgelt uus toode või teenus, kas ja kuidas on see kasulik kogukonnale.

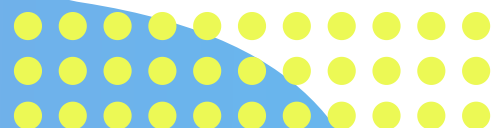
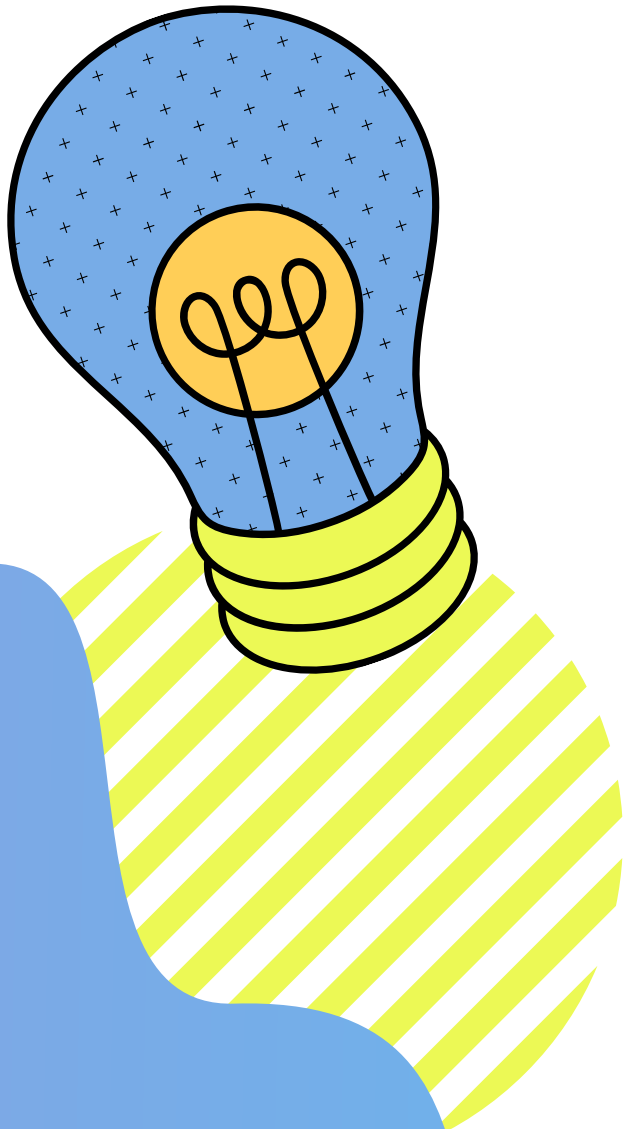
2.2. Projekti mõju töökohtadele: 10%

Kas ja kuidas mõjutab projekt töökohti.

Maksimumpunktid kui projekti tulemusel luuakse vähemalt üks tasuv töökoht (palk ülepiirkonna ja tegevusala keskmise) või rohkem kui üks töökoht (palk piirkonna ja tegevusala keskmisega võrdne).

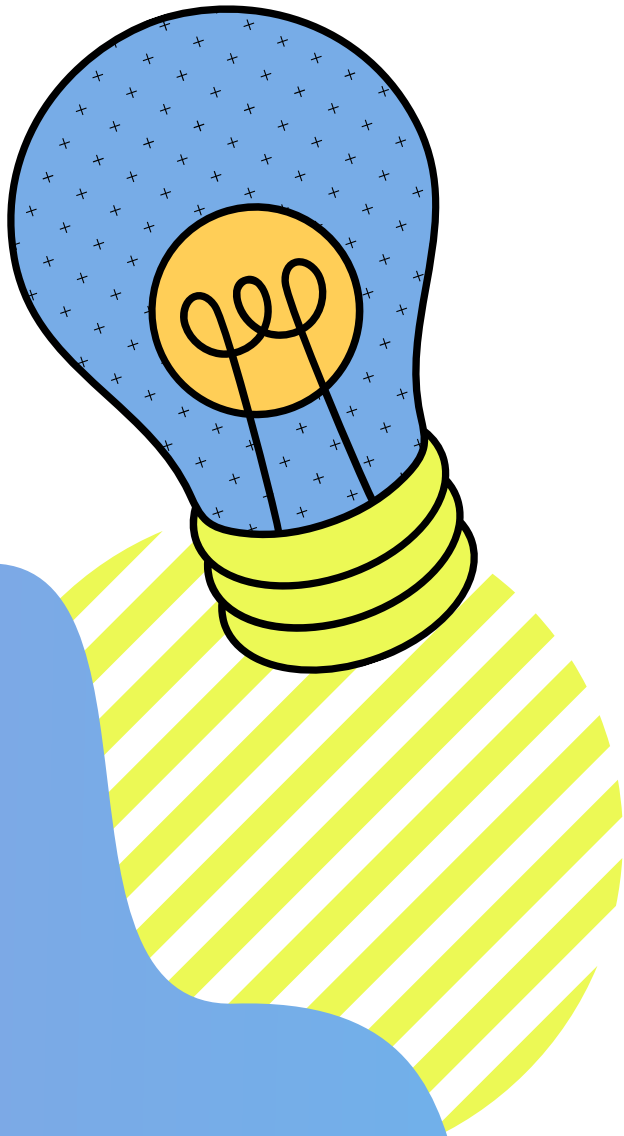
2.3. Projekti omafinantseeringu määr: 5%

Maksimumpunktid kui omafinantseeringu määr on enam kui 55%

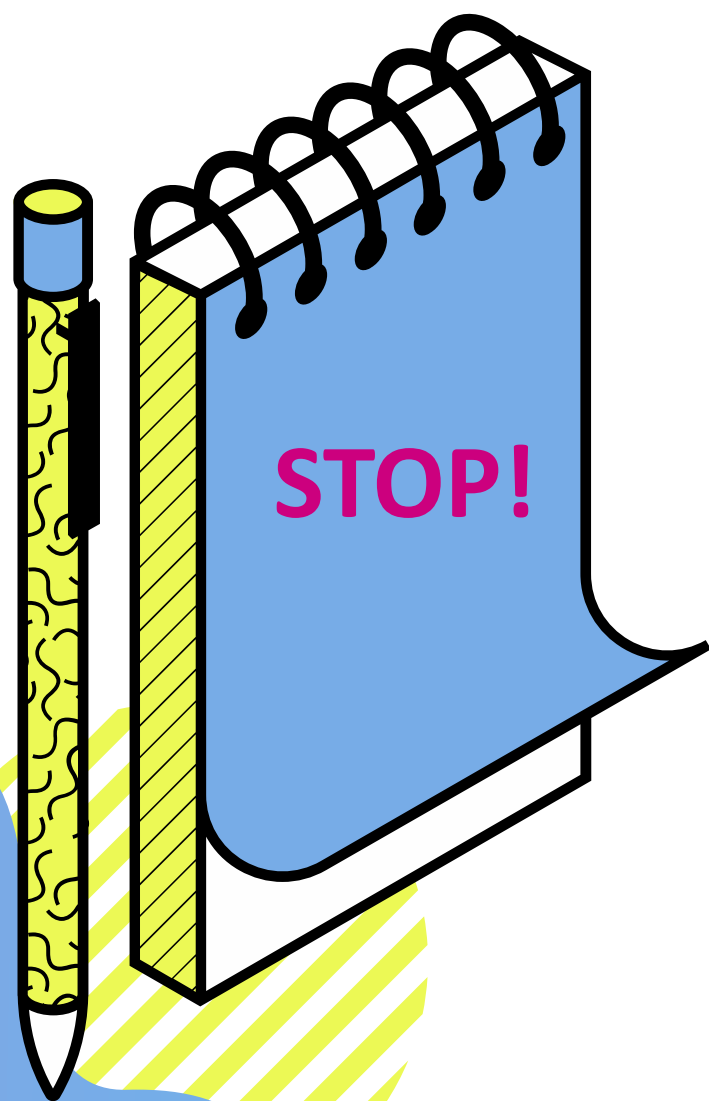

Nõuded taotlejale:

- Investeering või ühistegevus peab olema tehtud **IHKK piirkonnas**
- Taotleja peab olema tegutsenud vähemalt **6 kuud**
- Ühes taotlusvoorus saab taotleja esitada **ühe projekti**
- Taotlejal **ei tohi olla** taotluse esitamise hetkel **lõpetamata LEADER-projekte**
- Projektitoetuse taotleja **riikliku maksu** võlg koos intressiga ei ületa **100 eurot** või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud ja maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas;
- Taotleja ei ole saanud ega taotle projektitaotluses sisalduva sama kulu kohta toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest või muud tagastamatut riigiabi

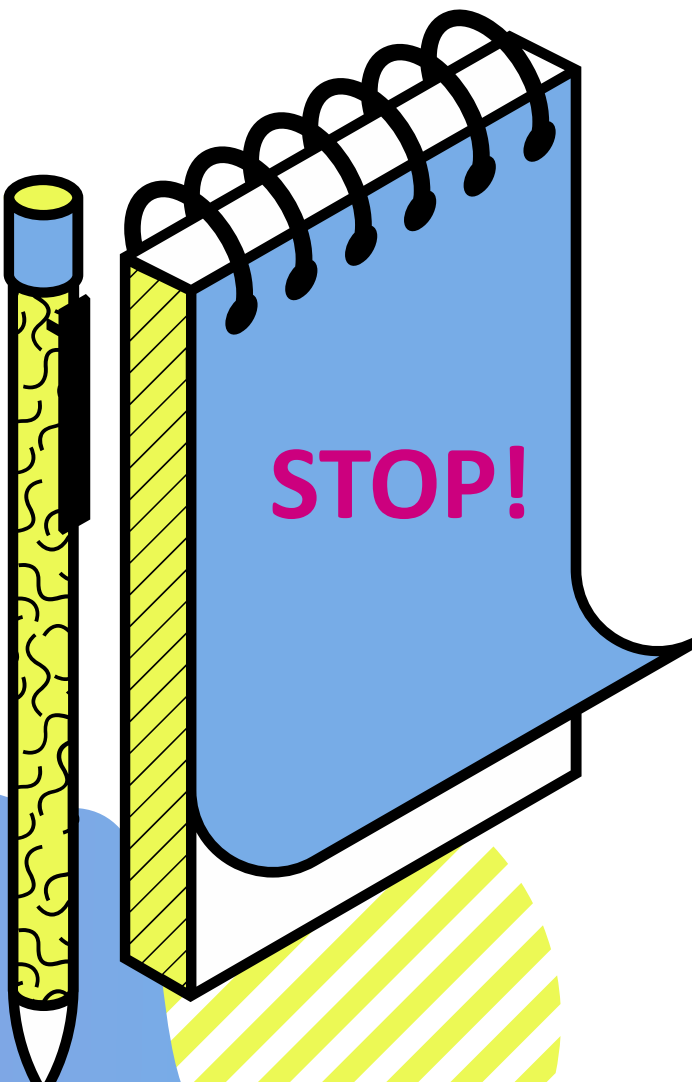
Mittetoetatavad tegevused/piirangud

- **Ettevalmistav töö** (ehitise ehitamisega kaasnev keskkonnamõju hindamisega seotud tegevus ning energiaauditi, teostatavusuuringu, projekteerimistöö ning projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöö tellimine)
- **Ainult energiatõhususe suurendamine** (sh soojustamine, päiksepaneelide paigaldamine jms), kui ei teki lisandväärtust (uut/parendatud toodet-teenust)

Mittetoetatavad tegevused/piirangud (LEADER määrus)

- **Sõiduauto ja kutseliseks kalapüügiks kasutatava veesõiduki** soetamise kulu
- **Maa ja olemasoleva ehitise ostmise**, üürimise ja rentimise kulu
- Kulu, mille on **tasunud** ühistegevuses osalev **partner**
- **Sularahamakse**
- Kulu, mille on **KOV-i ülesannete asendamiseks tehtavad kulutused** (KOKS § 6 lg 1 ja 2 ning lõike 3 punktis 1,) ja selliste ülesannete asendamiseks tehtav kulu, mis lisavad uuenduslikku väärtust või elemente (NB! Peab olema uuenduslik tegevuspiirkonnas)
- **Käibemaks**, kui see on käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav
- **Erisoodustuselt** tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses tasutav **maks**;
- **Riigilõiv, trahv, finantskaristus ning vaide ja kohtumenetluse korral menetluskulu**
- **Stipendiumite ja annetuste** kulu

STOP!

Kasutatud vara soetamine

- Kasutatud materiaalse vara, sealhulgas masina või seadme soetamise kulu on abikõlblik, kui selle eeldatav kasutusiga kestab vähemalt sihipärase kasutamise perioodi lõpuni (so 3 aastat peale viimast väljamakset).

Kohustuslikud dokumendid

- **Nõustamiskinnitus**
- Taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud **majandusaasta aruande*** ära kiri;
- *(majandusaasta aruanne = väljatrükk Äriregistri süsteemist);
- **äriplaani ja finantsproгноosid** (investeeringuprojektide puhul) või **turundusplaani** (turundustegevuste puhul);
- Ühisprojekti puhul kõigi projekti partnerite poolt allkirjastatud **ühiste kavatsuste kokkuleppe**;
- **hinnapakkumised**;
- **mittetulundusühingu liikmete nimekiri** (mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga) ;
- Eraõigusliku juriidilise isiku puhul tema **juhtimis- ja järelevalveorganitesse kuuluvate isikute nimekiri, kui see ei ole äriregistrist või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist kättesaadav**

Kohustuslikud dokumendid- HINNAPAKKUMISED

- Investeeringu käibemaksuta maksumus **ületab 5000 eurot** = kolm võrreldavat hinnapakkumust.
- Investeeringu käibemaksuta maksumus on **alla 5000 eurot** = vähemalt üks nõuetekohane hinnapakkumus.

Projektitoetuse taotleja võib küsida alla kolme hinnapakkumise, kui kolme hinnapakkumust küsida ei ole **objektiivselt võimalik**.

- Näiteks kui toetuse saaja põhjendab, et tegemist on unikaalse tootege ning rohkem pakkumisi ei ole võimalik saada.

Eesti turul pakkujate puudumisel tuleb pakkumised võtta välismaalt (Euroopa turg).

Kohustuslikud dokumendid- HINNAPAKKUMISED

- Hinnapakkumised peavad olema väljastatud üksteisest sõltumatute ja asjakohaste hinnapakkujate poolt ning olema võrreldavad nii sisu kui ka arvandmete osas.
- NB! Hinnapakkuja on asjakohane, kui ta tegutseb valdkonnas, mille tooteid ta müüb.

Hinnapakkumuse küsimisel hoidub projektitoetuse taotleja **huvide konfliktist**.

Huvide konfliktina käsitatakse olukorda, kus projektitoetuse taotlejal või tema nimel tegutseval isikul, sealhulgas töötajal, juhatuse liikmel või muul pädeval esindajal, kes on kaasatud ostumenetluse ettevalmistamisse või korraldamisse või kes võib muul moel mõjutada selle ostumenetluse tulemust, on finantsalaseid, majanduslikke või muid isiklikke huvisid, mida võib käsitada tema erapooletust ja sõltumatust kahjustavatena.*

* Nõuet ei kohaldata ühistegevusega seotud projektijuhtimise korra

Kohustuslikud dokumendid- HINNAPAKKUMISED

HINNAPAKKUMUS peab sisaldama:

- projektitoetuse taotleja nime,
- hinnapakkuja nime, registrikoodi ja kontaktandmeid,
- hinnapakkumuse väljastamise kuupäeva
- töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust
- käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust
- vajaduse korral tehniliste tingimuste loetelu, mis osutab tehnilisele spetsifikatsioonile.

Ehitustööde korral lisaks ka:

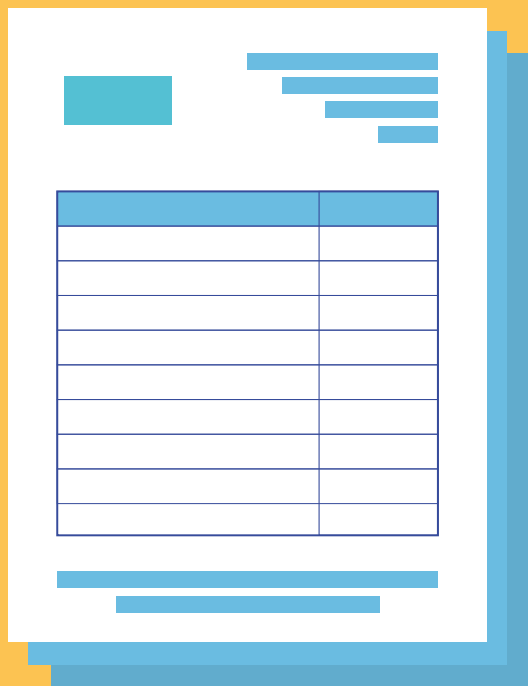
- ehitise nimetus
- olemasolu korral ehitise ehitisregistri kood

Hinnapakkumuseks loetakse ka muud dokumenti, millest peavad selguma nimetatud andmed, välja arvatud taotleja nimi, hinnapakkuja registrikood ja töö, teenuse või vara käibemaksuta maksumus.

Kohustuslikud dokumendid- HINNAPAKKUMISED

ÜHISTEGEVUS

- Ühistegevuse korral koostab projektitoetuse taotleja ühistegevuse kohta hinnakalkulatsiooni koos kulude mõistlikkust selgitava põhjendusega.
- Kui ühistegevuse või koostöötegevuse raames tellitava töö või teenuse või soetatava vara käibemaksuta maksumus ületab 1000 eurot, küsib projektitoetuse taotleja vähemalt ühe kulude mõistlikkust tõendava dokumendi, mis sisaldab teavet tellitava töö või teenuse või soetatava vara maksumuse ja koguse kohta.

Ehitamine

Mittetoetatavad tegevused, piirangud (tulenevad LEADER määrusest):

- Ehitusmaterjali ostmise kulu ilma ehitustegevuseta
- Sellise ehitustegevuse kulu, mis ei võimalda selle elluviimise järel ehitist sihipäraselt kasutada
- Võib ellu viia kuni neljas etapis.

Projektis peab olema:

iga etapi nimetus, kirjeldus, elluviimise asukoht ja tähtaeg, sealhulgas kavandatav algusaeg, ning selge ja konkreetselt sõnastatud eesmärgi ja tulemuse kirjeldus

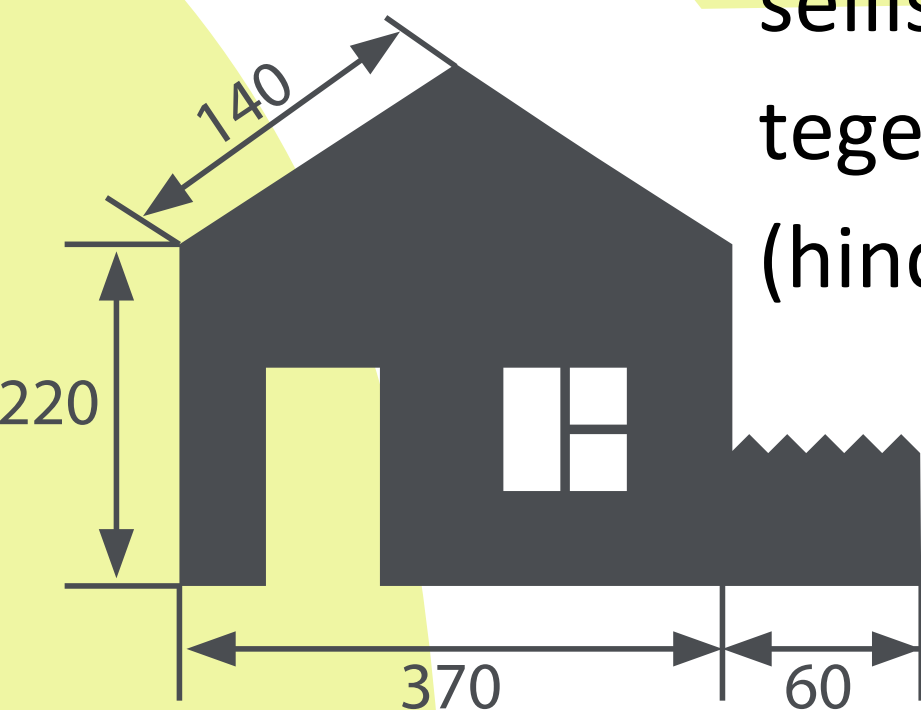
NB! iga etapi puhul peab olema võimalik hinnata selle etapi tulemuse saavutamist

- Ehitise ehitamise või renoveerimise korral peab alustama selle elluviimisega **üheksa kuu jooksul** arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest;

Ehitamine-kohustuslikud dokumendid

- **Ehitusprojekt** kui see on nõutav Ehitusseadustiku kohaselt
NB! Ehitusprojekt peab sisaldama tehnilisi andmeid, mis on vajalikud hinnapakkumise koostamiseks.
- Juhul kui taotletakse toetust **ehitustegevuseks, mis ei nõua ehitusprojekti esitamist**, esitab taotleja koos taotlusdokumentidega **joonised ja info planeeritava ehitustegevuse** (remont, rekonstrueerimine vms) koha, mahu jms kohta. Info peab olema esitatud sellisel kujul, et hindajal on võimalik detailselt aru saada planeeritava tegevuse olemusest ja mahust, vajaliku ehitusmaterjali mahust (hindamaks hinnapakkumuse / hinnakalkulatsiooni realistlikkust);

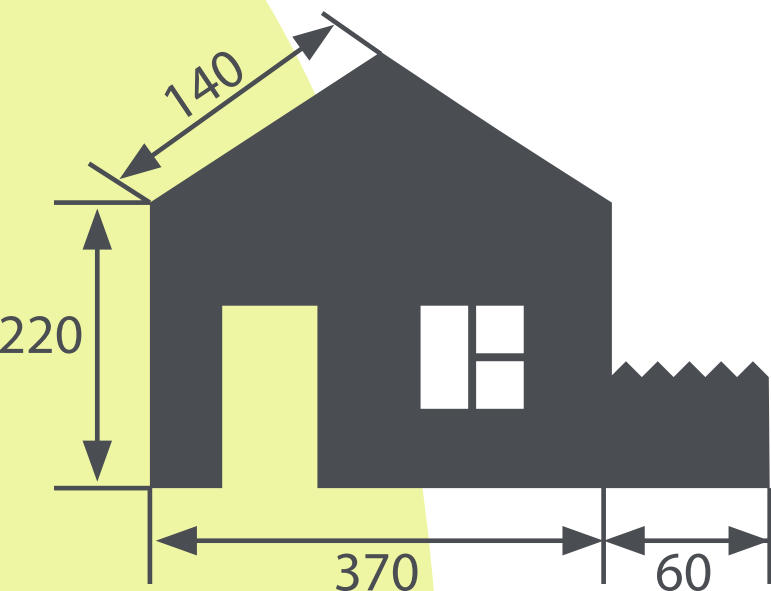

Ehitamine-kohustuslikud dokumendid

- **Omandi- või kasutusõigust tõeandav dokument*:**

1. Ehitise ehitamisel või renoveerimisel on see ehitis ja sellealune maa projektitoetuse taotleja valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel.
2. **Uue ehitusloakohustusliku hoone püstitamisel** on hoonealune maa projektitoetuse taotleja **omandis** või on sellele maale projektitoetuse taotleja kasuks seatud **hoonestusõigus**.
3. Sellise materiaalse vara soetamisel, mis paigaldatakse ehitisse või mida kasutatakse ehitises, on see ehitis projektitoetuse taotleja valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel

*Dokument peab kehtima vähemalt kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest.

Ehitamine-kohustuslikud dokumendid- HINNAPAKKUMISED

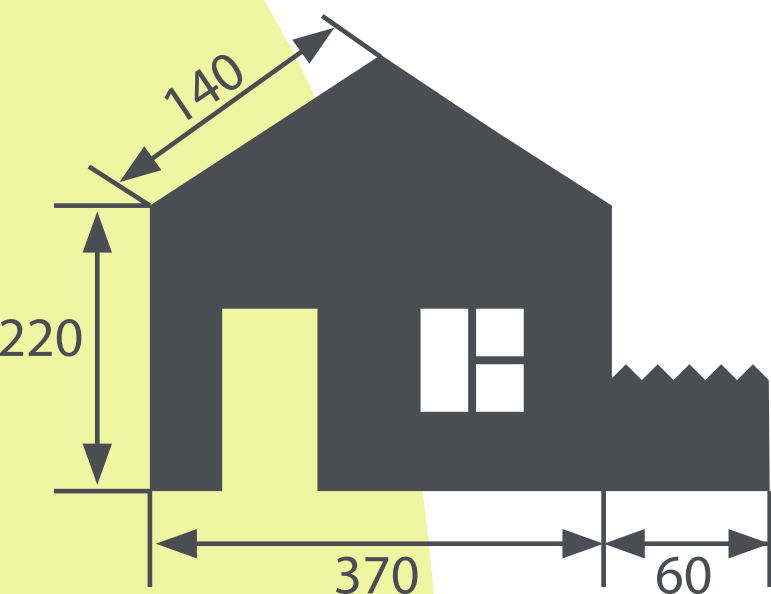
NB! Enam ei ole PRIA vormi

Ehitustööde hinnapakkumuse korral on **asjakohane hinnapakkuja**, kes tegutseb ehitusvaldkonnas ja teeb neid töid, milleks hinnapakkumust küsitakse.

- **Ehitusloakohustusliku ehitustegevuse** hinnapakkuja peab olema registreeritud **majandustegevuse registris**.
- Teavitamiskohustusliku või loa- ja teavitamiskohustuseta ehitustegevus hinnapakkuja **peab tegutsema ehitusvaldkonnas**.

Võimalik kontrollida äriregistrist EMTAK koodi.

Tegutsemist ehitusalal on võimalik kontrollida ka hinnapakkuja viimasest majandusaasta aruandest (sh tegevus, käive, töötajate arv jms) ja varasemalt tehtud tööde loeteluga, mis pärineb usaldusväärsest allikast.

Toetuse maksmine - LIHTSUSTATUD KULUMUDEL

Maksetaotluse saab esitada, kui :

- tegevus või selle etapp on täielikult ellu viidud
- projekti või vahetulemuse eesmärk on täidetud

Projektitoetus makstakse **kindlasummalise maksena** PRIA-ga varem kokku lepitud **eelarveprojekti ja projektitaotluse rahuldamise otsuse** alusel

Koos maksetaotlusega tuleb esitada:

- 1) **aruanne**, mis sisaldab elluviidud tegevuse või selle etapi ning eesmärgi täitmise ja tulemuse saavutamise kirjeldust;
- 2) **dokument**, mis tõendab, et tegevus või selle etapp on ellu viidud ning eesmärk on täidetud ja tulemus on saavutatud;
- 3) liisingu puhul **liisinguleping**, millest selgub liisingulepingu lõppemise kuupäev ja liisingueseme üleandmist tõendav dokument.

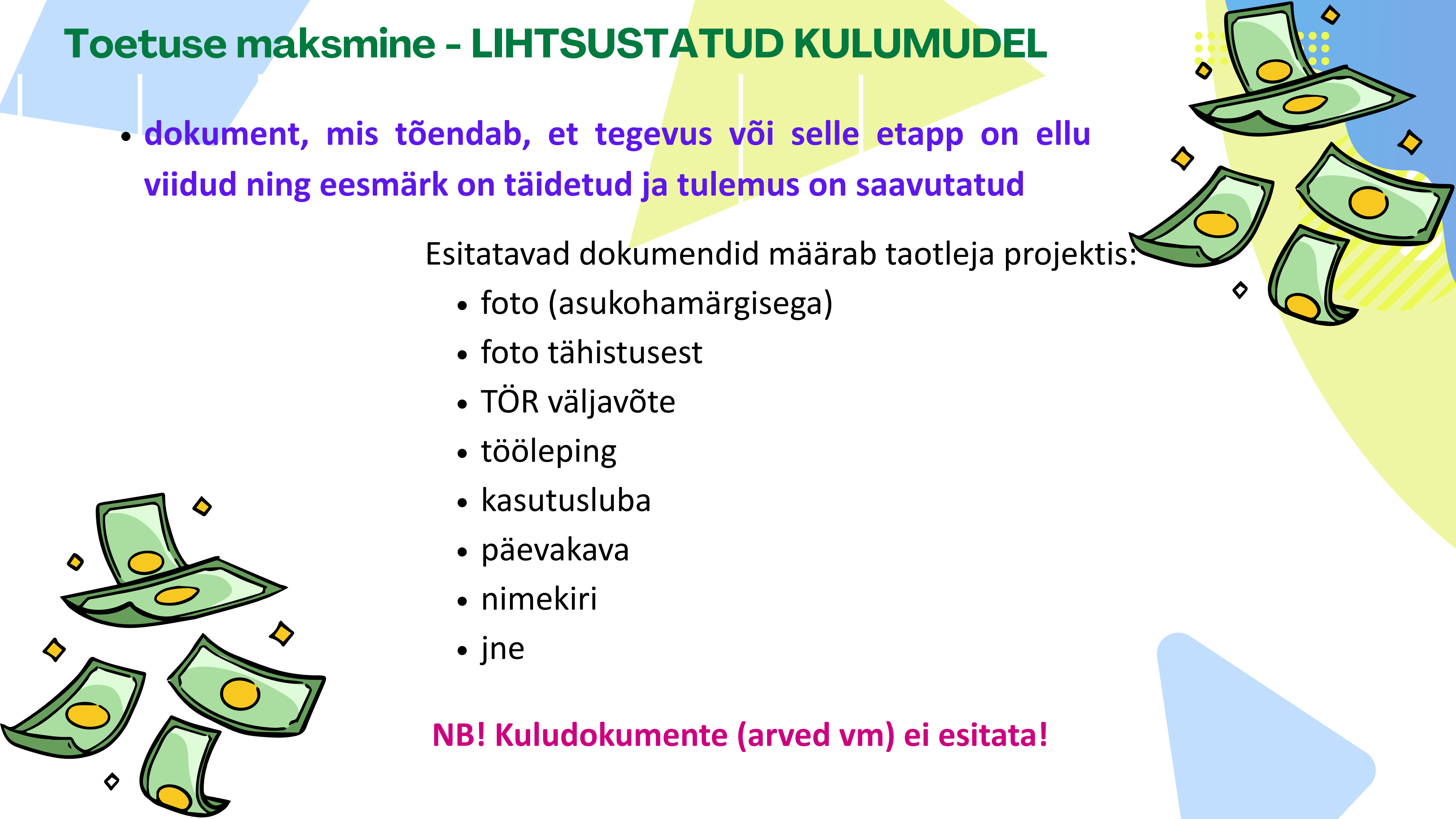
Toetuse maksmine - LIHTSUSTATUD KULUMUDEL

- dokument, mis tõendab, et tegevus või selle etapp on ellu viidud ning eesmärk on täidetud ja tulemus on saavutatud

Esitavad dokumendid määrab taotleja projektis:

- foto (asukohamärgisega)
- foto tähistusest
- TÖR väljavõte
- tööleping
- kasutusluba
- päevakava
- nimekiri
- jne

NB! Kuludokumente (arved vm) ei esitata!

E-PRIA

Toetustaotlus koosneb 10 sammust:

Kirjeldatakse taotluse
esitamise üldist
eesmärki

Detailsem kirjeldus
tegevustest ja
eesmärkidest

E-Pria juhend asub IHKK
kodulehel

Kõige olulisem taotluse osa.
IHKK kodulehel olemas vorm,
et juba eeltäita,
võib meiega jagada

E-PRIA

Investeermistegevuste valikud e-PRIAs:

Põhitegevus	Ehitise ehitamine (Ehitusloa kohustuseta)	Ehitise renoveerimine	Ehitusloa-kohustusliku hoone püstitamine	Investeering immateriaalsesse varasse	Investeering materiaalsesse varasse	Seadme soetamine
Kaasnev tegevus	*Muinsuskaitse järelvalve teostamine *Omanikujärelvalve	*Muinsuskaitse järelvalve teostamine *Omanikujärelvalve	*Muinsuskaitse järelvalve teostamine *Omanikujärelvalve	*Koolitus *Turundustegevus sh turu-uuring	*Koolitus *Turundustegevus sh turu-uuring	*Koolitus *Turundustegevus sh turu-uuring

E-PRIA

Eksitavad küsimused e-PRIAS:

Kas tegemist on ühistegevusega? **JAH** juhul kui on ühisprojekt, st pehmed tegevused, vähemalt üks partner ja ühine tegevuskava

Kas tegemist on koostöötegevusega? **EI** koostööprojekti saab teha vaid tegevusrühm

Kas tegemist on kogukonnateenuste projektiga? **EI** meie strateegias ei ole kogukonnateenust

Kas tegemist on vihmavarju-tüüpi projektiga? **EI** vihmavarjuprojekti saab teha tegevusrühm

Taotleja on asutatud tähtajaliselt? **EI**

Tähistus

Kui taotlejal on **ametlik veebileht** või ametlik **sotsiaalmeedia kanal**, siis tuleb nendes Euroopa Liidult saadavat toetust kajastada.

Toetus 10 000 -50 000 eurot- toetatava objekti või tegevuse asukoht tuleb tähistada **A3 plakatiga**.

ÜPP 2023-2027 Strateegiakava
sekkumise „LEADER-kogukonna
juhitud kohalik areng“ raames
toetatud tegevused

Projekti eesmärk „Uue elamusliku
loodusturismi teenuse arendamine“,
mille jaoks soetati 12 läbipaistvat
kajakki koos lisavarustusega ja haagis
kajakide transpordiks.

Kaasrahanud Euroopa Liit

Ida-Harju
KOOSTÖOKODA

Kaasrahanud
Euroopa Liit

**Projekti
nimetus**

(kirjatüüp võib olla Arial, Auto, Calibri,
Garamond, Trebuchet, Tahoma,
Verdana või Ubuntu)

Lisainfo

Täname!

info@idaharju.ee

www.idaharju.ee

Sille 56945872

Kaja 56945871

